

ସରୁ ସ୍ପେଲିଙ୍ଗ (ପି) ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ, ଲକ୍ଷ୍ନୌ

ମେ 13, 1993

[କୁଲଦିପ ସିଂହ ଏବଂ ଯୋଗେଶ୍ୱର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିହସ୍ତ]

ୟୁ. ପି. ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948-ଧାରା 3A(2) ଦ୍ୱିତୀୟ ପରଚ୍ଛେଦ-ଅଧିସୂଚନା ଅଧୀନରେ-ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ କର ହାର କମ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଯୋଗ୍ୟ କି- ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, "କେବଳ" ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାତୁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କର ମିଶ୍ର ଧାତୁ କମ୍ ହାରରେ ଶୁଳ୍କ ଯୋଗ୍ୟ, ଯଦି ଏହାର ଅତି କମ ପରିମାଣରେ ଏବଂ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାତୁ ଥାଏ, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫସଫରସ୍ ଏହାର ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ ।

15 ନଭେମ୍ବର 1971 ତାରିଖର ଏହି ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା ST-II-333/ X-1012-1971 ଦ୍ୱାରା, ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ 2 (a) ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ନିକେଲ୍, ଜିଙ୍କ୍ କିମ୍ବା କେବଳ ଏହି ଧାତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଧାରଣ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମିଶ୍ର ଧାତୁ 1 ପ୍ରତିଶତ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ହ୍ରାସ ହାରରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟକରାଯାଇଥିଲା ।

ବିଚାରପତି (ପୁନରୀକ୍ଷଣ) ବିକ୍ରୟ ଟିକସ, ୟୁ. ପି., ଲକ୍ଷ୍ନୌଠାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ଏହି ଅଧିସୂଚନା ମଧ୍ୟରେ ଆସେ । ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି ଏକ ବିପରୀତ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଏକ ଅଣବର୍ଗୀକୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବେ 3.5 ପ୍ରତିଶତ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଏହି ଅଦାଲତ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ କେବଳ ଚିନ୍ ଏବଂ ତମ୍ବା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ; ଧାତୁକୁ ବିଚାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଫସଫରସ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥ ନୁହେଁ । ତେବେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ୟବହାର ବିନା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ରହିଥାଏ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : (1) ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଯଦିଓ ଏହା ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ଏଥିରେ "କେବଳ" ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ନିକେଲ୍ କିମ୍ବା ଜିଙ୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ପାଇଁ "କେବଳ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଯେହେତୁ ବିବାଦରେ ଥିବା ମିଶ୍ରଧାତୁରେ ଫସଫରସ୍ ଥାଏ, ଏହା ବହୁତ କମ୍ ପରିମାଣରେ ହୋଇପାରେ, ଏହା ଅଧିସୂଚନାର ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ 2 (a) ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । (721-G)

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆୟୁକ୍ତ ବନାମ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମେଟାଲ ୱାର୍କସ୍ (1964) 15 STC 97, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 266(NT)/1980 ।

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 214/1979ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 14.12.1979 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହରିଶ ଏନ୍. ସାଲଭେ, ପି. ପି. ସିଂହ ଏବଂ କୁମାରୀ ମୀନାକ୍ଷୀ ଗ୍ରୋଭର ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର୍. ବି. ମିଶ୍ରାଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ସି. ବର୍ମା ଏବଂ କୁମାରୀ ଏସ୍. ମୁଖାର୍ଜୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଯୋଗେଶ୍ୱର ଦୟାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏହି ଆବେଦନ 14 December, 1979 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 214/1979ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରପତି (ସଂଶୋଧନ), ବିକ୍ରୟ ଟିକସ, ୟୁ. ପି. ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଏହି ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜି ଯାହା କରଦାତା/ଆବେଦନକାରୀ ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା 15th ନଭେମ୍ବର, 1971 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା ST-II-333/X-1012-1971 ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଛି, ଯାହା ୟୁ. ପି. ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948

(ୟୁ. ପି. ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା XV/1948) ର ଧାରା 3-A ର ଉପ-ଧାରା (2) ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପରଲୁକ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଅଧିସୂଚନାର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 2 (a) ରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହିପରି ସେ 3.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଏକ ଅଣ-ବର୍ଗୀକୃତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭାବରେ ଚିକିତ୍ସା ଦେବାକୁ ଦାୟୀ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବେଶ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :-

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସାମଗ୍ରୀର ବର୍ଣ୍ଣନା	ଚିକିତ୍ସା ହାର
1	.....	.....
2	(a) ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ନିକେଲ୍ କିମ୍ବା ଜିଙ୍କ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମିଶ୍ର ଧାତୁ ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ଏହି ଧାତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଥାଏ ।	1 ପ୍ରତିଶତ. m
	(b)	.....

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଏବଂ ବିପଣନ କରାଯାଇଥିବା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରବେଶ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ କେବଳ ଚିନ୍ ଏବଂ ତମ୍ବା ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଳ୍ପ ପରିମାଣର ଫସଫରସ୍ ଧାତୁକୁ ବିଚାରଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ଏହିପରି ଫସଫରସ୍, ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ପକ୍ଷମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ୟବହାର ବିନା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜରେ କିଛି ପରିମାଣର ଫସଫରସ୍ ଏବେ ବି ରହିଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ହେଉଛି ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଧାତୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଫସଫରସ୍ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଏହିପରି ଏହା ଉପରୋକ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । "କେବଳ ଏହି ଧାତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଧାରଣ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ମିଶ୍ର ଧାତୁ" ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଧାତୁଗୁଡ଼ିକରୁ ନିର୍ମିତ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ନିକେଲ୍ କିମ୍ବା ଜିଙ୍କ୍ ଏବଂ କେବଳ

ତାହା ଉକ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧାତୁ କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥ ଏପରି ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୁଏ, ତେବେ ତାହା ଉପରୋକ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

(1964) 15 ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ମାମଲା 97 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆୟକ୍ତ, ୟୁ. ପି. ବନାମ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମେଟାଲ୍ ୱାର୍କ୍ସ, ହାଥ୍ରାସ ମାମଲାରେ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏହାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ରଖାଯାଇଥିଲା :-

" ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଦୁଇ କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ଧାତୁର ଦ୍ରବଣରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଛି । "କେବଳ" ଶବ୍ଦ କାରଣରୁ, ସେହି ଧାତୁଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ କିମ୍ବା ତତୋଧିକ ଧାତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ କିମ୍ବା ପଦାର୍ଥର ଦ୍ରବଣରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମିଶ୍ରଧାତୁ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଛାଡ଼ ହେବ ନାହିଁ । କରଦାତା ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ନାମକ ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ, ଯାହା ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ଫସଫରସ୍ ଏବଂ ସୀସାର ଦ୍ରବଣରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଫସଫରସ୍ ଏବଂ ସୀସା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଜାଣିଶୁଣି ଯୋଡ଼ାଯାଏ । ତେଣୁ ଏହି ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଆପତତଃ ଟିକସ ଲାଗୁ ହେବ ।

ଆମକୁ 'ଫସଫରସ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ' ଶବ୍ଦର ବିଭିନ୍ନ ଶବ୍ଦକୋଷ ଅର୍ଥ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ନେଇ ପ୍ରକୃତରେ ଚିନ୍ତିତ । ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଛି-ଏହା ଶୁଦ୍ଧ ତମ୍ବା, ଚିନ୍, ନିକେଲ୍ କିମ୍ବା ଜିଙ୍କ୍ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଦୁଇ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଧାତୁ ଧାରଣ କରୁଥିବା ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁ, ତେବେ ଏହା କେବଳ ଏହି ଧାତୁ ଧାରଣ କରୁଥିବା ଏକ ମିଶ୍ର ଧାତୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ପାଇଁ "କେବଳ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଯେହେତୁ ବିବାଦରେ ଥିବା ମିଶ୍ରଧାତୁରେ ଫସଫରସ୍ ଥାଏ, ଏହା ବହୁତ କମ୍ ପରିମାଣରେ ହୋଇପାରେ, ଏହା ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଲିପିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ 2 (a) ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଯାଏ ।

ଯୁ. ଆର୍.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।